

Introducció a la Macroeconomia · M2 · Examen global de 24 de maig de 2023

Resposta greument errònia, mal redactada o desconnectada amb la pregunta ⇒ avaluació negativa

Totes les respostes s'han de justificar (amb fórmules, definicions, explicacions...)

El càlcul numèric d'una variable requereix escriure l'equació que la defineix i les seves unitats.

Pregunta $x \in \{1, 2, \dots, 18\}$, **2,5%**; $x \in \{19, \dots, 27\}$, **2%**; $x \in \{28, \dots, 42\}$, **1,5%**. Màxim 1-42: **55%**

$x \in \{43, 44\}$, **2%**; $x \in \{45, \dots, 55\}$, **7%**. Màxim 43-55: **60%** · Mínim 45-55: **25%**

DNI _____ Cognoms _____ Nom _____

període $t =$	1	2	3	4
PIB nominal	100			
PIB real	50			200
Deflactor del PIB	1	100		
IPC domèstic	100			
IPC estranger	50	8		
Nombre d'aturats	20			50
Nombre d'ocupats	80			100
Taxa d'atur	4	15 %	10 %	
Variació de la taxa d'atur				0
Taxa de variació de l'IPC domèstic	12 %	10 %	5%	
Taxa de variació del PIB nominal		-20 %		1%
Taxa de variació del PIB real		3	-2 %	0%
Taxa de variació del deflactor del PIB		2	2%	
Factor de descompte				16
Preu de les lletres del Tresor			15	
Valor nominal de les lletres del Tresor			210	
Productivitat laboral				17
Preu dels actius financers		19		
Taxa d'interès del Banc Central			7%	
Taxa impositiva		40 %	50 %	60 %
Deute públic nominal			100	120
Interessos deute públic	1	2	3	4

període $t =$	1	2	3	4
Taxa d'interès nominal	5%	4%	5%	0%
Taxa d'interès real	5			
Taxa de canvi nominal	2			
Taxa de canvi real	6			
Taxa de canvi de paritat del poder adquisitiu	7	2		
Base monetària			100	
Massa monetària			400	
Coefficient de reserves			12	
Coefficient de liquiditat			1/3	
Multiplicador monetari			10	
Dipòsits			13	
Reserves			14	
Taxa de variació de la massa monetària		25 %		
Taxa de variació de la velocitat del diner		11		
Crèdit al sector financer				400
Índex de preus dels actius financers				2
Volum de transaccions financeres				9
Estalvi privat net			-10	
Despesa pública			10	
Imposts recaptats		30	20	25
Exportacions			18	
Importacions			0	

Pregunta voluntària: hi ha alguna inconsistència en les dades de les taules?

Amb les dades de les taules a dalt, calcula raonadament (si és possible) el valor de les variables de les preguntes 1 a 18 i respon a les preguntes 19 a 27.

1. Deflactor del PIB en $t = 1$ (en base 100).	2. Taxa de variació del deflactor del PIB en $t = 2$ (aproximada).
3. Taxa de variació del PIB real en $t = 2$ (aprox.).	4. Taxa d'atur en $t = 1$.
5. Taxa d'interès real en $t = 1$.	6. Taxa de canvi real en $t = 1$.
7. Taxa de canvi de paritat en $t = 1$.	8. IPC i taxa d'inflació estrangers en $t = 2$.
9. Volum de les transaccions financeres en $t = 4$ (segons la teoria quantitativa del crèdit).	10. Multiplicador monetari en $t = 3$.
11. Taxa de variació de la velocitat de circulació del diner en $t = 2$ (aprox.).	12. Coeficient de reserves en $t = 3$.
13. Dipòsits en $t = 3$.	14. Reserves en $t = 3$.
15. Preu de les lletres del Tresor en $t = 3$.	16. Factor de descompte en $t = 4$.

17. Productivitat laboral en $t = 4$.	18. Exportacions en $t = 3$.
19. Com evolucionaria el preu dels actius financers entre $t = 2$ i $t = 3$?	20. Són les dades de $t = 3$ i $t = 4$ compatibles amb la llei d'Okun?
21. Són les dades de $t = 2$, $t = 3$ i $t = 4$ compatibles amb una corba de Laffer (amb màxim global)?	22. Són les dades de $t = 2$ i $t = 3$ compatibles amb la regla de Taylor?
23. S'incompleix la regla del deute públic entre $t = 3$ i $t = 4$?	24. Són les dades de $t = 1$ i $t = 2$ compatibles amb l'efecte Fisher?
25. Són compatibles en $t = 3$ els valors de la taxa d'interès del Banc Central i la de mercat (taxa d'interès nominal)?	26. Són les dades de $t = 1$, $t = 2$ i $t = 3$ compatibles amb una corba de Phillips estable?
27. Què diu l'evolució dels interessos del deute públic entre $t = 1$ i $t = 4$ sobre l'evolució del dèficit públic primari?	28. Defineix: operació de mercat obert expansiva.
29. Defineix: fase contractiva del cicle econòmic.	30. Defineix: facilitat permanent del Banc Central.

31. Defineix: actiu financer.	32. Defineix: identitat de saldos sectorials.
33. Defineix: desinflació.	34. Defineix: règim canviari de taxa de canvi fixa.
35. Defineix: trilema de l'economia oberta.	36. Defineix: moneda digital del Banc Central.
37. Defineix: revaluació (d'una taxa de canvi).	38. Defineix: llei de Goodhart.
39. Defineix: política d'oferta.	40. Defineix: arbitratge triangular.
41. Defineix: canal de la taxa de canvi de transmissió de la política monetària.	42. Defineix: principi de neutralitat del diner.
43. Segons l'equació amb índex de preus, salari, productivitat laboral i participació del treball en el PIB, explica com afectaria l'índex que es dupliquin salari, productivitat i participació.	44. És cert que, per a assolir l'objectiu d'estabilitat de preus, el Banc Central ha d'implementar una política monetària contractiva quan el govern executa una política fiscal expansiva?

45. Representa gràficament el model heterodox de creació de diner si la taxa d'interès del Banc Central és 5%, la prima dels bancs és del 20%, la funció de demanda de préstecs és $L^d = 120 - i$ (i és la taxa d'interès de mercat), la funció que relaciona volum de préstecs L i dipòsits D és $D = 2L$ i la que relaciona dipòsits i reserves R és $R = D/4$. Calcula el volum de reserves que demanden els bancs.

46. Representa gràficament el model simple (sense sector exterior) de determinació del PIB basat en la identitat d'estalvi, on la inversió és 10, la despesa pública 20, la taxa impositiva $\frac{1}{2}$ i la taxa d'estalvi $\frac{1}{4}$. Calcula el PIB i el dèficit públic corresponent.

47. Representa gràficament el model de determinació de l'ocupació quan hi ha discriminació, i calcula l'atur, si: la funció d'oferta de treball és $N^s = 2w$ (w , el salari); la funció demanda de treball és $N^d = 180 - w$; i la funció d'oferta de treball que els ocupadors consideren contractable és $N_c^s = w$.

48. Designant per e la taxa de canvi en dòlars per euro, representa gràficament el model de mercat de divises amb funció d'oferta d'euros $S_{\text{€}} = 2e$ i funció de demanda d'euros $D_{\text{€}} = 25 - 3e$. Calcula la taxa de canvi d'equilibri. Si el Banc Central Europeu estableix una taxa de canvi fixa $\bar{e} = 4 \text{ \$/€}$, haurà de comprar o vendre euros? Quina quantitat? Respecte del valor de la taxa de canvi fixa, en quin percentatge la taxa de mercat sobrevalora o infravalora l'euro?

49. El governador del Banc d'Anglaterra, Andrew Bailey, va declarar en un discurs el 17 de maig de 2023 que l'economia del Regne Unit està experimentant una espiral de salaris-preus (tot i la pujada de la taxa d'interès dotze vegades consecutives). Què és aquesta espiral? Quin efectes provoca sobre la taxa d'inflació i sobre la persistència de la inflació? Com s'expecta que reaccioni el governador típic d'un Banc Central davant d'una espiral de salaris-preus? Per què aquesta reacció i no la contrària? <https://www.cnb.com/2023/05/18/bank-of-england-governor-says-the-uk-is-facing-a-wage-price-spiral.html>

50. En el primer trimestre de 2023 el deute dels consumidors estatunidencs ha superat per primer cop els 17 000 000 000 000 dòlars (2,9 bilions més que al final del 2019, just abans de la covid-19).

(i) Representa el creixement de l'endeutament una modificació (i de quin tipus) de la capacitat de producció o de la capacitat de despesa de l'economia? Representa en l'espai PIB-taxa d'inflació l'efecte del creixement de l'endeutament.

(ii) Torna a respondre a (i) si, en la situació actual, els bancs es tornessin més prudents en la concessió de préstecs (perquè consideren que el nivell d'endeutament és excessiu i això incrementa el risc d'impagament).

<https://www.cnb.com/2023/05/15/consumer-debt-passes-17-trillion-for-the-first-time-despite-slide-in-mortgage-demand.html>

51. Els progressos recents en el desenvolupament de la Intel·ligència Artificial (IA) estan revifant la por a prendre la feina a mans de màquines o algorismes. A tall d'exemple, el Conseller Delegat d'IBM ha manifestat que, en els propers anys, la IA podria reemplaçar uns 7 800 treballadors a IBM. Des de British Telecom (BT) s'ha informat que s'estima que, per al 2030, l'empresa podria haver retallat uns 55 000 llocs de treball, uns 10 000 atribuïbles a l'impacte de la IA.

Explica com el desenvolupament de la IA és versemblant que afecti la capacitat de producció i de despesa de l'economia i representa'n l'efecte en l'espai PIB-taxa d'inflació.

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/22/ai-jobs-policies>

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-05-01/ibm-to-pause-hiring-for-back-office-jobs-that-ai-could-kill?>

52. El dilluns 22 de maig de 2023 el president dels EUA, Joe Biden, i el president de la Cambra de Representants, Kevin McCarthy, no van arribar a un acord per a apujar el sostre d'endeutament fins als 31,4 bilions de dòlars. De no produir-se l'apujament, en poc més d'una setmana (l'1 de juny, el 'dia X'), es podria produir l'impagament del deute públic estatunidenc (*public debt default*).

[Aparentment, el govern dels EUA mai no ha repudiat el seu deute, tot i que, almenys en tres períodes (1814, 1933-34, 1979) el pagament no va ser puntual.]

Emprant una representació gràfica del mercat de divises, analitza com afectaria la taxa de canvi entre dòlar i euro que es produís l'impagament.

<https://www.reuters.com/markets/global-markets-wrapup-1-2023-05-23/>

<https://www.axios.com/2023/05/16/us-history-debt-default>

<https://www.nytimes.com/2023/05/22/us/politics/yellen-debt-limit-default.html>

53. El periodista Yener Karadeniz informe que el Banc Central de Turquia està executant una política que no té precedents: portar cada dia miliards de lires turques en caixes fortes sobre rodes al Gran Basar a Istanbul (un dels més grans del món) i comprar milions de dòlars de les agències de canvis de divises. En concret, els números són 5 milards de lires a canvi de 260 milions de dòlars.

Quina taxa de canvi implica aquesta transacció? Quin objectiu pot pretendre assolir el Banc Central amb aquesta mesura? Té res a veure que el 14 de maig se celebrés la primera ronda d'una elecció presidencial (on el president Erdogan va obtenir el 49,5% dels vots i el principal opositor, Kemal Kılıçdaroğlu, el 44,89%) i la segona en tingui lloc el 28 de maig?

<https://www.duvarenglish.com/turkish-central-bank-said-to-be-buying-millions-of-dollars-every-day-at-istanbuls-grand-bazaar-news-62180>

<https://www.ekonomim.com/finans/haberler/dovizde-gunluk-ihiyaci-kapalicarsi-karsiliyor-haberi-690059>

https://en.wikipedia.org/wiki/2023_Turkish_general_election

54. Al maig de 2018 el Banc Central de Turquia va adoptar mesures d'emergència (apujar la taxa d'interès de referència) quan la lira turca va caure més d'un cinc per cent de valor en un dia. Es va atribuir la causa de la davallada a la creixent alarma entre els inversors per la política monetària poc convencional del president Tayyip Erdogan (retallades de taxes d'interès amb una inflació creixent). Emprant una representació gràfica del mercat de divises, analitza l'efecte sobre la taxa de canvi entre dòlar i lira de, primer, l'alarma i, a continuació, la reacció del Banc Central.

<https://www.euronews.com/2018/05/23/central-bank-steps-in-as-turkish-lira-tumbles>

55. Ghana, un dels productors mundials més importants d'or i cacau, experimenta la crisi econòmica més severa de les darreres dècades: taxa d'inflació de més del 40% al 2022, rescat del Fons Monetari Internacional (el 17è des de la independència del país) per valor de tres miliards de dòlars al llarg de tres anys, impagament del deute públic (que supera el 90% del PIB), reserves de divises esgotades (fet que limita les importacions), acusacions de l'oposició que els problemes econòmics són producte d'una mala política macroeconòmica, un historial de despesa pública massiva quan hi ha eleccions (per a demostrar l'electorat l'èxit dels governants)...

Explica com una mala política macroeconòmica i el cicle econòmic **polític** és versemblant que afectin la capacitat de producció i de despesa de l'economia i si poden causar taxes d'inflació de dos dígit. Com pot una crisi econòmica provocar processos inflacionaris de gran magnitud?

<https://www.bbc.com/news/world-africa-65622715>